

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sămbătă.

Unitatea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond:
o dată 7 cr., a dóua óra
6 cr., a treia óra 5 cr.,
și de fiesce care publi-
cațiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la redac-
țiunea și Admini-
strațiunea Unității
în
Blaș.

Anul IX.

Blaș 23 Decembre 1899.

Numérul 51.

Ca să se soie.

Sfârșitul anului e atât de aprópe, în cât înainte de ce ne-ar bate la ușă, ținem să lămurim un lucru, asupra căruia a dese ori am fost provocați să ne pronunțăm.

E vorba, pentru ce nu apare fóea noastră mai de multe ori la săptămână, sau chiar pentru ce nu apare zilnic?

Întrebarea acesta ni-s'a pus în repetite rânduri. Am publicat coréspondințe chiar, cari cereau cu insistință, să scótem fóea noastră măcar de dóuë ori la săptămână. Și dacă tocmai timpul acesta l-am ales pentru a lămuri cestiunea, e pentru că întrebarea acesta ne întimpină mai des chiar acum, cu apropierea anului iubilat.

Credeam, că tăcerea noastră e un răspuns mai lămurit . . .

Fóea noastră va apăre și pe viitor în aceeași estensiune, o dată la săptămână. Nu zilnic, nu de dóuë ori, *căci nu se póte*. Spesele cele mari cu editarea și spediția fóei înghit aprópe tot ce încurge din abonamente. Și ar fi bine, dacă abonamentele ar încurge măcar regulat. Dar dacă vom spune, că avem un capital de abonamente neincassate, ce se urcă la câte va mi, cetitorii vor înțelege pe deplin, că abonamentele, ce încurg, abia sint de ajuns să acopere spesele tehnice și ale spediției.

În ast fel de împrejurări, o apariție mai désă a fóei, ne-ar încurca itele finanțiare, sau ni le-ar rumpe.

Étă pentru ce nu am răspuns mai curund, étă pentru ce am zis chiar la începutul răspunsului nostru, că nu se póte.

Și măturisim sincer, ne pare rău, că nu putem satisface acestei dorințe, când ea nu este de cât un motiv mai mult pentru lupta principiară, ce o susținem, un motiv, care ne dá nouă dragoste de a scrie, căci scrisele noastre află călduros răsnet.

Înțelegem și noi dorința acesta, ea caracterisază fórté fidel rolul important al pressei în viața popórelor. Și o înțelegem cu atât mai vértos, cu cât cetitorii nostri în mare majoritate sint preoți la sate, unde a dese ori nu au cine să schimbe o idee, cu cine să discute un lucru, cu ce să se distragă în mod satisfăcător gradului de cultură și posiției lor. — Înțelegem, cu câtă dragoste așteptă fóea, cu cât interes o cetesc, înțelegem pentru ce doresc să o aibă de dóuë ori de trei ori la săptămână, dar —

Așa e dedat publicul nostru să fie: indiferent în cestiuni de literatură, fie literatura aceea beletristică, științifică, ori pressă periodică. Măcar că nu este popor, care să aibă atâta trebuință de pressă periodică, ca tocmai al nostru. Ne sint închise tóte cărările, sintem prescurtați pe tóte te-

renele. Ori ce manifestare ca popor ne e interzisă, pas de pas retirăm în defensivă, divisându-ne puterile ce ne au mai rămas în certe reciproke.

Cine va mai deștepta încrederea de sine a luptătorilor imprăștiați? Cine va mai vërsa căldura în trupul amortit al némului? Cine va lămuri cestiuni privitoare la viața noastră ca popor și ca biserică? Cine va pune capăt odióselor certe și devisări?

Pressa! Gazetele!

Pressa este ultimul mijloc, ultima armă constituțională, care adună puterile imprăștiate, mijlocesce bunăînțelegere și efeptuesce cristalisarea ideilor. Pressa este cea mai fidelă expresiune a opiniunii publice, căci acesta fără ea nu ar fi de cât o gălăgie asurđitoare, în care toți ar împărți la sfaturi, fără ca să se póta înțelege ceva din ceea ce spun.

Tocmai fiind că cele alalte terene de activitate sint închise înaintea noastră, ar trebui să sprijinim cu atât mai mult pressa. Dar cum se sprijinesce pressa la noi?

Nu mai răspundem. Adreseze-se cetitorii nostri la redacția ori cărei gazete românesce și se va convinge. Tóte gazetele românesce de aici cu reviste cu tot — nu au nici pe jumătate atâția abonenți ca d. e. o fóe unгурescă de mijloc.

Nu sintem gazetari de profesiune, ci am scris și scriem, în firma con-

Feuilleton.

„Viața și operile lui

Andreiú Murășan“

— Studiu istoric-literar de **1898** Blaș. Tipografia seminarului arhidieceșan 1900. —

În viața popórelor, capetele gânditoare, mai de aprópe determinat, *porți* sint reprezentanții intelectuali ai masselor. Minte lor e mai bogată în imagini, inima lor e mai adéncă în emoții, în cât gândirile, ce îi framintă ale némului gândiri sint, durerile și bucuriile, ce îi agită, ale némului sint și ele.

În valmășagul celor nechemați, deasupra capetelor celor „chemați“ să se ridice „aleșii!“ Alt cum gloria nemuririi s'ar împărți în prea multe părți, prea am avé mulți aspiranți de mărire și prea puține cununii de lauri . . .

Aspirățiunile unui popor, modul lui de gândire și de simțire îl aflăm sintetisat în scrisele poetilor naționali.

Inima lor bate alături de a poporului și singur lor li-s'a dat darul de a întrupa în forme sensibile, aceea, ce toți șciam, toți simțiam, fără să fi putut spune în cuvinte. De aceea între masse și acești reprezentanți ai lor, se stabilesc un raport de intimă și nefățărută dragoste. Sint casuri, când lumina, ce o respândesc în drumul lor prea e intensivă; atunci massa își închide ochii. Când inse poetul móre, lumina lui nu mai supără ochii niménuí . . . ochii masei se deschid aiuriți, abia acum pricepe sublima misiune, a celui, ce nu mai este.

*

Am înainte mea studiul istoric-literar al dlui Raț „Viața și operile lui Andreiú Murășan.“ Îl răsfoiesc în câte va clipe, esaninând capitoli, oprindu-mé ici-colo la vre un citat mai bătător la ochi. Și cum am opul complet în mână, mé felicitez pe mine însumi, că nu l-am cetit câtă vreme apărea în fóe. La ce să-l cetesc dărăburit, când voi avé ocașie să-l cetesc de o dată? Și cum frunzăresc așa fără scop, mé opresc

la citatul din „Epigonii“ de pe fila ultimă.

Murășan scutură lanțul cu-a lui vóce ruginită
Și bogat în sérăcia-l, ca un astru el apune,
Preot deșteptării noastre, semnelor vremii
profet.

Și pare-că mi-e destul citatul acesta, ca să știú tot ce a scris dl Raț în studiul d-sale. Șirele acestea din „Epigonii“ mi-au deșteptat icóua „zilelor de aur a scripturelor române“. O durere nelămurită mé cuprinde, gândindu-me la aceste zile de aur. E pare-că un basm, frumos, fără samán, dar — basm! Căci e așa de mângăitor gândul de a te pierde în o lume, în care însuflețirea și credința erau atot-stăpănitóre. E așa de scumpă amintirea acelor scriitori, cari *credeau în scrisul lor*, când azi ne sună în auđ de tóte părțile ca un suspin de agonie: „noi nu credem în nimic“.

E adevér acesta, trist, sfășietor adevér. Generația de mai înainte pare a fi dus cu sine în grónă, ceea ce avea mai scump în lume: însuflețirea și credința. Azi nu mai auđim, nu mai cetim alt ceva, de cât: desperare, necredință, blăstém, lacrimă . . . Și

vingere, că ne achităm o datorie biserică-națională, comunicând altora ideile ce ne frământă, gândurile, ce ne preocupă în fața situației mai mult ca dificile, în carea am ajuns. Ne-am împlinit și ne vom împlini cu dragoste și pe viitor datoria aceasta, cercând să facem lumină în cestiunile, ce ne privesc, nișându-ne să fim interpreții credincioși ai aspirațiilor obștei.

Vom face și pe viitor tot, ce ne va sta în putință.

Dar câtă vreme, publicul cetitor rămâne rece și nepăsător, cu totă părerea noastră de rău, nu putem ieși din cadrele restrinse de până acum.

Memoria lui Iancu. — Eruptiunea procurorului din Alba-Iulia a produs revoltă generală. Inferarea lui Iancu de „căpitan de bandiți” din partea unui procuror regese în atriu Iustitiei a trezit din amortire tradițională noastră indolență. Pressa periodică este echoul fidel al acestei legitime indignări. Valurile revoltei au trecut chiar granița; cetim proteste de ale tinerimii din Bucuresci, aflăm, că se pun la cale proteste în Bucovina chiar.

Și așa trebuie să fie.

Iancu nu a fost numai al nostru, ci al tuturor Românilor, de aceea pălmuirea lui Iancu în effigie, a noastră este, a tuturor.

Singură pressa magiară continuă așa face un nou titlu de glorie din insultarea celui mai nobil dușman de principii al lor.

Ast fel „Bud. Hir.” admite cel mult admirarea față de Iancu în sens platonice, fără de a cuteza cineva, să-și manifesteze această dragoste în a față, căci atunci pur și simplu tradă „statul.”

„Magyarország” e mai explicit. Spune, fără incunjur, că Iancu a fost *mai rău de cât un tâlhar* . . .

Cam în acest sens scrie într-o presă magiară.

Am fi înse nedrepti, dacă am retăce un articol mai obiectiv, apărut în revista „Hét” și tradus în „Tribuna”.

Căci nu pôte. de cât să ne îmbucne faptul, când vedem, că șovinismul nu a orbit chiar pe toți Ungurii, ci a mai cruțat câte va exceptii. Reproducem deci câte va pasaje:

„Dacă acel procuror reg. într'adevăr așa s'a exprimat, valahimea din Ardeal are drept și motiv să se indigneze. Motiv, fiind că Avram Iancu a fost într'adevăr eroiu, a fost politician onest, chiar și în greșelile sale și n'a fost, la nici un cas, șef de bandiți.

„Și drept . . .

„Da; titlul de drept nu se șterge, câtă vreme procurorii magiari, ales cei din Ardeal, își păstrează obiceiul de a parada în procesele penale politice cu prim-articole proste, în loc de rechisitoriile juridice.

„Există idei mari și oameni adevărați, pentru cari se pôte duce luptă totuși ast fel, că statul să aibă drept și titlu de drept a se apăra. . .

„Avram Iancu a fost om adevărat; dar memoria lui pôte fi exploatată așa, ca faptul să formeze crimă în contra memoriei sale și păcătuire în contra ordinii de stat.

„Nu numai pentru monumentul lui Iancu, ci și pentru al lui Kossuth Lajos și pentru al Reginei Elisabeta, se pot aduna bani pe cale oprită. Și așa mai de parte. Dar la ast fel de ocaziuni, procurorul să nu facă alta de cât să desvlească rătăcirile de drept, cu cari acusații în general, sau numai conform sentimentului lor, s'au ciocnit în chestiile sfinte politice cu suprema lex, cu ordinea de stat.

„Dacă politica, în jurul căreia s'a făcut greșala, e bună sau rea, onestă sau neonestă, patriotică sau nepatriotică, nu judecătoria are să decidă. În ast fel de chestii e obiceiul să decidă — *istoria*.

„În deosebi patriotismul să bibevoiescă domniș procurorii a nu-l sgândări. Noțiunea patriotismului a fost învățată în atâtea păturii, în atâtea scôrțe, din partea luptelor de rasă, a tacticii de partid, a intereselor de clase și a speculațiunii politice, în cât omul de drept, care trebuie să opereze numai cu noțiunii de oțel, bine definite are să se rețină de la atingerea acestor beșici de apă.

„Încă o dată. Să nu se trecă cu vederea, că în procesele politice penale încă aparține judecătoriei numai partea juridică a chestiei, nu partea politică.

„Pentru că, politica de contra, dă naștere, după natura lucrului, la o politică de recontra, și din acesta se naște un joc hazardat, în care se perde ce e mai prețios: sentimentul de drept al cetățenilor.

„Dar . . . acest dar e momentul cel mai interesant în într-o afacerea. Procurorul din Alba-Iulia adevă. dacă în adevăr a numit pe Iancu „haramia vezér”, atunci ori nu cunoște această figură interesantă și nobilă, ori nu voesce a-l recunoște așa cum scrutările nepreocupate ale istoriei îl presentă. Români (oláhok) au tot dreptul să se indigneze de acesta, dar numai pe o singură basă, pe baza scrutării istorice onorabile, adevă. dacă recunosc pe Avram Iancu de acela și ast fel cum îl descrie istoria imparțială.”

Intregirea dotațiunilor parohiale pentru biserica neunită. — Luasem la timpul său act despre concludul congresului național bisericesc de la 7/19 Maiu a. c. În legătură cu acest conclud cetim în „Tel. Rom.”:

Cu ore care mângăere sufletescă sintem acum în poziție a vesti clerului nostru, că dorința supremei corporațiunii bisericesci a fost luată din partea celor competenți în considerațiune, căci Excelența Sa ministrul cultelor, dl Dr. Wlassics, notifică prin rescriptul său de la 7 Decembre a. c. Nr.

ar fi bine, dacă ar fi adevărat, că durerea aceasta e numai inchipuiă. Prea mi se pare generală, prea me isbesc de ea la tot pasul în cât să pot zice cu inima liniștită, că e falsă. Nu; progresul intelectual a lăsat în urmă pe cel moral, lupta pentru existință a deslănțuit patimile! azi e mai desperată lupta pentru o bucată de pâne, de cât lupta pentru ideal. Și în șgomotul acesta asurđitor în amestecul chaotic al luptătorilor fără căpătii, împărechiați cu ei înșiși, abia se aude strigătul desperat al poetului

Unde ni-s entusiașii, vișătorii, trubadurii?

Unde ni-s entusiașii?

Entusiașii au murit, iubite domnule Vlăduță, abia de ne vom mângăia cu moștenirea, ce ni-au lăsat-o.

Un ast fel de entusiast e și Murășan; credință și însuflețire să-I cerem, căci a noastră prea e de tot puțină!

E firăscă așa dară dragostea noastră pentru Murășan, e firăscă părerea noastră de bine, când vedem un nou studiu asupra personalității lui. La alte popore un Murășan ar avé literatură într-o țară, la noi, să ne pară bine dacă are trei-patru volume. Studiul de față ne va fi cu atât mai drag, cu cât, în butul aparatului științific de care dispune, se presintă atât de nepretențios: „De aci isvoresce tot o dată și indemnul de a scrie studiul acesta, în care cu mare dragoste vom nișui, să arătăm adevărata valoare a lui Mu-

reșan, să arătăm în el, din toate punctele de vedere, și pe om, și pe scriitor.”

E un „tentamen” așa dară o nișuintă nobilă de a adauge o pētră mai mult la monumentul lui Murășan — când alte popore ridică statue de bronz și Pantheon-e.

În primul capitol, m'a surprins deja aparatul, cu care s'a scris studiul. Abstragēnd de la tot ce s'a scris despre Murășan în broșuri, reviste, jurnale, aflăm date comunicate de chiar vėduva poetului — date nouē — pe cum și date scōse din Protocolul gimnasului Piaristilor din Bistrița, protocolul liceului și a facultății teologice etc. din Blăș, relative la anul de studii al poetului. Aflăm amēnunte din viața familiară a poetului — și o jale nehotărītă mă cuprinde, când mă gândesc la casa natală a poetului. La alte neamuri alt fel de căsi se conservă ca o scumpă suvenire din generație în generație, singur la noi să vedem casa natală a „bardului națiunii” ruinată și metamorfosată în șură . . .

Cu acelaș aparat științific, autorul ne arată începutul carierei poetului, studiile lui, viața lui de învățator mai apoi de profesor, și translator. Capitolul „Spre Parnas” e o introducere foarte potrivită caracterisării lui Murășan ca poet. Se espune stadiul de evoluare — mai bine zis de formațiune — a poeziei lirice înainte de Murășan. De aceste începuturi ar fi trebuit să țină cont D-l Maiorescu și atunci pôte nu ar fi strigat atât de hotărīt „În lături!” unor omeni cari au luptat cu greutatea începutului. Căci dacă alții s'au

ridicat mai târziu de asupra lor, nu este un merit așa de mare; s'au ridicat pe umerii altora.

Trecem peste partea unde ni se presintă poetul înceștor, dibuind în întunec, oprindu-ne numai la „Glasul unui Român”. Spiritul vremii prevestia reforme, schimbări. Sorele libertății încă nu se ivise la orizont, dar pe cer se vedea roșata de purpur a zorilor. Sufletul poetului se umple de amărăciune, glasul lui tremură de durere și revoltă năbușită, e „glasul unui Român”, glasul tuturor Românilor. Totă durerea, totă amărăciunea o exprimă poetul așa de frumos în cuvintele lui Dumas, cuvinte cari ar pôte fi rostite și astăzi cu acelaș amar: „Toți omenii au o patrie, numai eu nu am!”

Trecem la apogeu — la „Deșteptă-te Române!” Mi-se pare, Dēnsușan scrie unde va, că acest singur vers de l'ar fi scris Murășan, ar fi vrednic de lauri nemuririi. Și cu drept cuvint zice Iosif Vulcan în Panteonul Român: „Programa națională, testamentul sfint al apostolilor nostri și *evangelia națională* s'a scris cu litere de aur în Resunet, cântat de națiunea într-o țară.”

Fără indoelă, Resunetul este cea mai perfectă dovadă a talentului lui poetic, și după cum Michelet a zis despre Marseileză, ast fel zice și autorul foarte nimerit. „Lumea, cât va exista o lume românească, îl va cânta de-apururi.” Francezii vor înceta de a fi Francezi, când nu vor mai tresări la acordurile *Marseilezei*, Germanii au încetat de a mai fi Germani, când vor uita *Paza Rimului*,

91.772 autorităților bisericesci între altele următoarele:

1) că competențele satorite pentru singuraticii parochii se vor pune la dispoziția autorității bisericesci.

2) acelea se vor asemna în o sumă generală la mâna arhierelui, care va extrada o cuită generală.

3) Autoritatea bisericescă va distribui apoi competențele primite — conform satoririlor făcute — parochilor săi din eparchie, cari vor constata primirea prin cuite speciale. —

4) În cuite va trebui să se constate, că parochul cutare a primit pe calea autorității bisericesci suma cuvenită, satorită de ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică și asemnată de la cassa statului, ca întregire a venitului parochial pe baza art. de lege XIV din 1898.

Numita fõe spune, că suma, ce se va pune la dispoziția bisericii gr. or. e. în calculi aproximativi, 550.000 corone.

Revistă bisericescă.

Roma. Săptămână trecută Sfinția Sa Pontificele Leo XIII promise în audiență pe card. Volpini, care i-a relatat despre serbările, ce sînt împreunate cu anul iubilar 1900. Conform programului satorit Sfințul Părinte în 24 l. c. Incunjurat de colegiul cardinalilor, arhieriscopilor și episcopilor, cari se află în Roma, va merge mai întâi în capela Sistine, de unde după rostirea unor rugăciuni, acompaniat de invocarea spiritului sfînt cântată, se va scobori în biserică s. Petru. Aci în prezența lui se va sparge zidul, ce astupă ușa sfîntă, și se va cânta de cătră capela s. Petru Te Deum. După acestea Pontificele va asista la o s. li-

turgie, ce se va celebra în capela della Pietà și în fine va fi purtat pe sedia gestatoria prin biserică s. Petru, ca să binecuvinteze poporul.

Sfinția Sa pe lângă tôte opririle medicilor vre să îndeplinească în persoană tôte ceremoniile înșirate, pentru etatea-î înaintată și debilitatea-î, destul de oste-niciöse.

Revistă politică.

Afaceri interne. Părintil patriei s'aũ cam sãturat de lucru. Mai cã se pot numera pe degete aceia, cari se presenta în parlament. Põte cã stãrile anormale din Austria aũ produs într'înșil apatia, de care sînt cuprinși. De altmintrea, în urma direcțiunii, ce aũ luat-o în timpul din urmă independentiștili, presentarea deputațiilor la desbateri ar fi fãrã de nici un folos. Kossuthiștili, zic, înțelegend, cã cuota va fi luată de la ordinea zilei, dacã proporția stabilitã nu se va primi pãnã 24 l. c., aũ apucat curaj și încep a se insinua cãt mai mulți la vorbiri, ca sã le succedã acestã învingere. Vorba e, cã ori combat Kossuthiștili proporția, ori o primesc, mergend în Austria lucrurile pe cum merg, în fine tot Monarchul va fi acela, care va satori-o în mod provisor.

Austria. Lucrurile din Austria din rêu merg în mai rêu. Reichsrathul nici pãnã acuma n'a avut capacitatea de a lucra și acum se pare, cã a perdut-o cu totul. Cuota nu este votatã. De spele comune ale imperiului nici vorbã nu põte sã fie. Cehii sînt hotãriți sã facã obstrucțiune și în delegațiunii (unde se satoresc spele comune). Dar acestea

trebuie stabilite încã în decursul anului. Guvernul Clary cu ajutoriul parlamentului actual nu le põte stabili, la ajutoriul §-lui 14 nu põte recurge. Așa darã Clary trebuie sã pice și încã curund. Se și spune, cã Maestatea Sa va decide budgetul comun pentru 4 luni, ẽr în Ianuar va trebui satorit din partea legațiunilor. Dar Cehii și atunci vor obstrua, de aceea vorbesc unil despre disolvarea Reichsrathului. Alții presimțind, cã disolvându-se parlamentul actual, cu ocaziunea nouelor alegeri se va nasce revoluție formalã, în urma cãreia vor intra în parlament elementele radicale, cred, cã ar fi de lipsã restituirea dreptului conces mai înainte limbei ceh. Atunci înse ar începe Nemții cu obstrucția. Te feresci de Scylla și dai în Carybdy.

Pe cum se spune, parlamentul zilele acestea va fi amãnat și se vor cerca încã o datã modalitãile de împãcare în dieta provincialã a Bohemiei.

Unil cred a sci deja și lista ministrilor, cari ar forma cabinetul-succesorul lui Clary. Ministeriul dupã aceștia ẽrãși s'ar compune din oficiali.

Acestea se întimplã în legislativã. La administrație și municipii starea lucrurilor nu e mai fericitã. Fie-ne destul, drept probã, un cas, ce s'a petrecut în municipiul din Viena. Aici la o ședință a comitetului de la vorbe s'a ajuns la pãruiele formalã.

Statele-Unite. Cubanii nu numai, cã nu sînt îndestuliți cu noii stãpãni, ci mai mult aũ o urã neîmpãcatã față de cuceritoriil americani. Pe cum se scrie din Washington cam o mie Cubanil, între cari mulți fruntași, s'aũ retras în provinciã Pinar de Rio, ca în pãdurile de acolo sã facã preparativele pentru rãscõlã. Cercurile politice ale republicei sînt îngrijate, cãci dacã neîndestulirea va cresce ca pãnã acum, se va nasce o rãscõlã generalã a tuturor Cubanilor, carea fãrã multe spele și vãrsare de sãnge nu va putã fi nãdușitã. Oșteriil americani se și ocupã cu planul, cum s'ar putã sufoca mai ușor eventuala revoluție cubanã.

Tot cam așa stã lucrul și pe insulele Filipine. Indigenii rãsculați nu aũ depus armele și din când în când dau semne de viață. Mai de curund a fost o ciocnire între ei și generalul american Lawton. Între rãnișil de mörte se aflã și cest din urmã.

Transvaal. La învingerile câștigate pãnã acuma din partea Burilor s'aũ adaus alte dõuẽ, una pe cãmpul de luptã din vest, ẽr cea alaltã pe cel din ost (Natal). Prima a fost câștigatã asupra generalului Methuen, care în calea sa spre Kimberley, pe care voia sã-l despresore, a fost atacat de Buril și a trebuit sã se retragã spre sud, lãsãnd pe cãmpul de luptã peste o mie ostași.

A dõua și mai însemnatã a fost învingerea Burilor asupra generalissimului anglez Buller. El voia sã trecã peste rîul Tugela. Dar aici pe țermurul opus ẽraũ așezate unele oșteri ale Burilor. Nefind deci trecerea liberã, voi sã o

Polonii vor dispãre din șirul popõrelor, când nu vor mai simți cãldura inimii lor național, *Imnul lui Poniatovski* — și noi, ne vom putã da și noi dimisia ca popor, când am uitat „Deșteptã-te Române!”

Relativ la melodia Resunetului, cetesc în o notã marginalã: „În România se cãntã cu mult mai frumos de cãt la noi: la noi se cãntã mai trãganat, în România înse în formã de marș.”

E greũ, ore a stabili proveniența acestei deosãbiri? E greũ de a înțelege, pentru ce Resunetul în România se cãntã mai repede. ẽr la noi mai trãganat, mai *jahnice*? E greũ a pricepe pentru ce sborul vulturului liber e mai aventat, ca al vulturului cu aripa frintã?

Dar nu mai întreb. Și așa am trecut cadrele unei recensii. E mirare, dacã se pierde omul, când judecata minții e stãpãnitã de cãldura inimii? . . .

Ajungem la „Declinul” poetului. De o datã cu intrarea lui în oficiul de translator și concipiã, cõrdele lirei se destramã. acordurile nu mai aũ cãldura și sinceritatea de o datã. Poetul ajunge în contradicție cu omul — Omul se inchinã, poetul dupã o scurtã agonie — mõre. Lira lui nu mai e sincerã, el devine poet ocașional. Dl Raț aprțieazã fõrte nimerit declinul poetului în urmãtõrele „Ca atare își va aduce „Devotamentul Înãlțimii Sale principelui Carol de Schwarzenberg; își va aduce „Omajul de fidelitate Maiestãții Sale Francisc Iosif I. cu ocaziunea venirii sale în Ardeal la 1852 (în vreme ce Iancu la Cãmpeni refuzã de a i-se presenta) . . . va traduce imnul „Gott

erhalte”. Dar în tôte acestea vom simți, cã lira lui e forțatã, cã accentele ei sînt dictate din poziția oficiului sãu, dia datorinã.”

Lupta acestã între poet și om a fost grozavã. Ici-colo poetul pare cã triumfãzã, dar ẽrã-și se iveșce omul muncit de gãndul esistenții, și amuțesc cõrdele lirei. Cu tôte acestea. Musele nu pot fi abandonate așa ușor. Iubirea lor e pãtimașã, jaluzã, rãsbunãtõre: Murșan mõre adroit de atãtea lupte sufletesci, înfrãnt de atãtea decepții, cu mințile pierdute

Ast fel, studiul d-lui Raț satisface unei cerințe literare și naționale în aceeași vreme. Cunoscințele, ce le aveam despre Murșan ni se amplificã pe baza datelor nouẽ, ce ni le comunicã, pe cum și prin espunerea comparativã a datelor vechi, și de o datã cu icõna slãvitului „preot al deșteptãrii nõstre”, ne amintim epoca regenerãrii naționale.

E un merit acesta sãu o dorință?

Nu sciũ.

Șciũ însã, cã Bariș în istoria sa a scris unde va ¹⁾: „Sintem datori cu conservarea memorieiil martirilor nostri pentru posteritate, ẽr în casul contrariũ nu am meritãt, ca ei sã trãiescã și sã mõrã pentru noi”.

Al. Ciura.

¹⁾ Pãrți alese. II, 265.

forțeze. Dar în zădar. Burii au respins mai întâi aripa stângă a pedestrimii engleze, apoi fiind că artileria inimică înaintase prea tare își îndreptară tunurile ușore asupra ei. Căii au fost omorâți și 10 tunuri au fost ocupate de Buri.

Învingerea acésta a Burilor e cu atât mai însemnată, cu cât ea a fost reportată asupra generalului suprem englez din Africa sudică, singurul până acuma neînving în acésta campanie. Urmările ei se simțesc în Africa, unde Holandezii de sub stăpânirea engleză trec în număr din ce în ce mai mare pe partea fraților lor de sânge, având cu toții aceeași țintă de a întemeia Uniunea Statelor-Unite din Africa de sud.

Simțescu-se urmările acestei perderi și în Anglia. Aci poporul este indignat. El s'a înșelat în speranțele sale. Până acuma el se ținea de cuvintele lui Buller, care întreat, cu ocaziunea plecării sale din Anglia, că unde merge, dete ca răspuns: În Transvaal, în Pretoria. Și acuma și ei trebuie să telegrafeze ministerului, că s'a retras cu pierdere. Alții cu sânge mai rece, păstrându-și calmitatea susțin, că războiul început o dată trebuie continuat pentru prestigiul Angliei. Și fiind că ei toate pierderile de până acuma le ved în lipsa de tactică a generalilor, cari de multe ori espun soldații la mörte sigură, fără ca să aibă probabilitate de a obține ceva, pretind înlocuirea lui Buller prin Kitchener cuceritorul Sudanului.

Dar asta încă nu e de ajuns. Armata engleză, ce se află acum în Africa de sud, cu toate că e destul de numărösă (4 divisiuni) nu e în stare, să învingă poporul bur, a cărui număr total cu puțin întrece suma de o jumătate milion. Așa dară au mai espedat două divisiuni pe câmpul de luptă. Una va și sosi la destinațiunea sa zilele acestea, ér cea alaltă în prima săptămână a lui Ianuar. Fiind că nici aceste două divisiuni nu vor fi de ajuns, de aceea Angiezii au hotărât, că vor trimete în contra Burilor totă armata, de carea pot ei dispune în timp de război, adecă încă trei divisiuni pe lângă cele 6 espedate deja. Așa că ei vor trimete pe câmpul de luptă și armata, ce se află în posesiunile engleze din Europa (Gibraltar, Malta și Cipru), încredințând apărarea acestora miliției (honveșimei).

În Anglia se așteptă cu mare dor deschiderea parlamentului, unde ministrul Chamberlain va fi criticat aspru, dacă lucrul se va mărgini numai la atâta și nu va fi criză ministerială. Între critizătorii ministrului în primul rând vor fi liberalii, cari în adunarea partidului lor au și luat un conclud de tenörea aceea.

Hollanda. Protocolul conferinței de pace din Haagă l'au subscris cele mai multe state. Acum se așteptă subscrierea lui și de cătră cei ce au rămas în restanță. Anglia îi va subscrie săptămâna venitoare. China și-a trimes pentru subscriere pe delegatul său Iang-Con și tot asemenea va face și Japonia.

Corespondințe.

Anul iubilar 1900 să fie al preoțimii!

Vicariatul Făgărașului Decembre 1899.

Anul 1900 e declarat de an iubilar pentru provincia mitropolitană de Alba Iulia și Făgăraș. Memorabilul sinod arhidiecesan din 22, 23 și 24 Novembre a. c. a pus basa unui fond de salarisare preoțesc arhidiecesan. Étä ocaziunea binevenită și cam de mult așteptată, ca acest an să alba menirea esclusivă pentru augmentarea acelu fond. — Pe cum preoțimea în decurs de secol și-a jertfit avutul său intelectual, moral și material în favorul tuturor cauzelor și instituțiilor naționale și culturale, îndreptătită ar fi și ea mai la urmă a pretinde drept recompensă nu jertfe de zece de ani, nici de secol întregi, ci numai un singur an să fie al ei și numai al ei. — Ast fel în decursul întregului an 1900, fie care membru al bisericii greco-catolice: cler, inteligință și popor să-și țină de o datorie de onöre a contribui din prisosul cu care l-a dăruit bunul Dumnezeu și să administreze cât de puțin prin cassa centrală arhidiecesană în favorul acestui fond. Preoțimea rurală la rândul său, încă să-și facă datoria. Dacă l-a desecat într'atâta mijlocele din cari și ea ar puté jertfi ceva pentru al ei fond, totuși să nu stea pasivă, ci întreg decursul anului viitor să-l folosescă pentru a colecta, eventual să se siléscă a câștiga legate pie, donațiuni etc. în favorul acestui fond de la creștinii evlavioși, de cari mulțămită lui Dumnezeu biserica noastră nici o dată nu a fost așa lipsită, ca să nu cuprindă în sinul său și membrii de aceea, cari au jertfit și vor jertfi bucuros din a lor parte pentru un scop atât de nobil.

Inteligința noastră mirenă, care are de a mulțami ceva bisericii, pe cum și aceea, carea vrea ca biserica și preoțimea să le mulțămescă, și mai ales învățătorii nostri, să nu ulte jertfele și silințele, ce le-a pus în trecut și le pune în continuu preoțimea pentru regularea salarelor învățătoresci, și dacă preoțimea totuși nu pretinde să jertfescă din al său, cel puțin să folosescă și dinții toate ocaziunile de a colecta ceva pentru acel fond în tot decursul anului viitor. — De și lipsele locale sînt multe și varii, totuși nu pot fi de așa, ca să nu suferă amânare cel puțin de un an, și ast fel ori unde s'ar face vre o petrecere, convenire socială, bucurie familiară etc., venitul curat, eventual ceea ce s'ar puté colecta cu ast fel de ocaziuni să încurgă numai în favorul acestui fond. — Să nu fie o adunare de ceva însemnată, în care să nu se găsescă un amic devotat, care să colecteze cât de puțin pentru fondul preoțesc de salarisare arhidiecesan, cu atât mai virtos, că clerul arhidiecesan al nostru este unul dintre cele mai sêrace și mai rêu dotate și cu toate acestea cel mai rezolut și mai gata a renunța la ori și ce favor, care l-ar jertfi independința.

Pe cum gratulările de anul nou și ziua onomastică, tot așa cununile pe sieriul celor mai iubiți al nostri, cu un cuvint bucuria și jalea noastră să o depunem, nu spre alt scop, ci singur numai pentru înmulțirea fondului de salarisare preoțesc arhidiecesan în tot decursul anului 1900. — Preoțimea noastră nici când nu a fost ingrată, ci pururea a fost recunoscătoare tuturor binefăc-

torilor săi. Așa dă și va da ea primul tribut de recunoscință Escelenței Sale prea bunului nostru Mitropolit, care de și păstorește cu putere mare și cu braț înalt Arhidieceasa noastră, în un interval de timp relativ destul de scurt, totuși în părintesca Sa îngrijire a convocat 2 sinöde arhidiecesane, punënd la ordinea zilei în mod oficios, cauza îmbunătățirii sorții preoțimii noastre. Recunoscătoare le este și le va fi preoțimea noastră primilor fundatori, bărbaților ei devotați, pe cum și pressei noastre în genere, carea cu atâta căldură a luat și lea în apărare cauza preoțimii, și care nu mé îndoesc și în viitor va face tot asemenea, și va lua act chiar și despre aceste modeste mijloce cu ajutorul cărora s'ar puté spera cât de cât augmentarea fondului de salarisare preoțesc în decursul anului iubilar 1900.

Job.

— 16 Dec. 1899.

Mare bucurie a cuprins sufletele noastre, cetind în „Unirea“ momentele solemne și înălțătoare, între cari a decurs sinodul din Blas; dară și cu mai mare mângăere am cetit prim-articolul nrului 48 al „Unirii“, care e un feliu de avis și celor alalte diecese, să arete și ele prin fapte, că una gândesc, una sînt cu clerul arhidiecesan într' apărarea independinței bisericii noastre.

Preoțimea din diecesa Gherlei a dat frumoșe doveși despre acésta unitate de vederi, și în diecesa Orădiș s'a fost început bine lucrurile, dară un dureros ordin al Ordinariatului a pus capët acestor manifestații.

De öre ce înse sinodul Blășan a sancționat competența preoților de a se dechiara în cauza autonomiei și ajutoriului de stat; érá de altă parte ministrul grăbesce cât pöte cu aseunarea deplină a ajutorului de stat; ar fi de dorit: să se dechiare frații preoți orădani, că öre cauza sfintă a independinței bisericii pöte conta la sprijinul lor, cari sînt mai bine dotați între preoții provinciei mitropolitane, sau ba?

Deosöbit preoțimea din cele 2 tracte, cărora au sunat mai de apröpe circulariul opritor, öre așa de puternic a fost desarmată, că mai mult nu dă semne de viață? Öre rămas-a consecuență bunului început, ori döră înghițit-au necondiționat apostrofările dure-rose, ce s'au făcut la adresa lor?!

Un confrate.

Expozițiile economice din Sibiu.

Dăm în cele următoare darea de samă presentă, ce a fost luată la cunoscință în ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, ținută la 5 Decembre a. c.

Onorabil comitet!

În cele următoare imi l-au voe a presenta Onorabilului comitet despre expoziția de vite a X, ținută în Sibiu la 26 Octöbre n., cum și despre cea de pöme a 3-a, ținută tot aici în zilele din 22—29 Octöbre n. c. următorul

Raport:

Expoziția de vite, cu abatere de la terminul din program, s'a ținut cu o zi mai înainte adecă la 26 Oct. și acésta din cauză,

că dl inspector Lickel, în 27 nu ar fi fost în poziție să ia parte la expoziție, unde avea să reprezinte pe Înaltul guvern. La expoziția presădată de dl Dem. Comșa prof., și ținută în târgul vitelor, au espus: 56 proprietari. În total 168 capete vite. Reprezentate la expoziție au fost puține comune.

Schimbarea termenului probabil a făcut de cele mai multe ori excelat prin absențare.

Premiind, că toate premiile atât de stat, cât și cele ale comitatului, au fost distribuite pe baza hotărârilor juriului, constituit sub conducerea presidentului nostru, cu date despre mersul expoziției peate tot va servi raportul juriului, ce se va prezenta cu altă ocaziune onoratului comitet. De încheiere constat, că membrul pe viață al „Reuniunii” noastre dl *Alexandru Lebu*, proprietar aici, a binevoit a ceda Reuniunii premiile în valoare de 80 corone cu scop de a se pune temeiul unui fond de premii pentru expozițiile de vite.

Trecând în expoziția de pome, mulțămă conlucrării tuturor factorilor competenți, — se poate rangia din toate punctele de privire între cele mai reușite.

În conformitate cu hotărârile Onorabilului Comitet, apelul biroului adresat stimulelor dămine: *Otilia D. Comșa*, *Minerva Dr. Brote*, *Silvia Dr. Barciuanu* și *Maria Dr. Crișan*, apoi doșorelor *Eleonora Borcia*, *Hortensia* și *Mina Cosma*, *Agnes Cristea*, *Alexandra*, *Eugenia* și *Aurelia Moga*, *Delia Olariu*, *Hortensia Pencia*, *Eugenia* și *Tina Simonescu* — de a ne sta într'ajutor la aranjament și cele alalte afaceri ținătoare de expoziție — au aflat răsunetul dorit. Dăminele și doșorele menționate cu o diligență de fer și cu o abnegațiune rară, au ostenit în decurs de 2 săptămâni din zorii de zi până sara târziu atât la aranjamentul expoziției cât și ca ținând casa la expoziție și la bufetul de dlor înființat.

La un al 2-lea apel al nostru: doșorele *Aurelia* și *Olivia Bardosy*, *Lucretia Bența*, *Eufemia Catona*, *Dora Colbasi*, *Cornelia Decian*, *Mariora Popescu*, *Felicia Rațiu*, *Eugenia Tăbăcariu*, au binevoit a primi asupra lor grăuna misiune de a face onorurile casei și pe ciceronii expoziției.

Alături de dame, în ajutor ne-au mai stat, parte ținând inspecția în salele expoziției, parte la casa, domni *Teodor Orlea*, *Vincențiu Orăsan* și *Baptist Boiu*, funcționarii consistoriali, cum și *Vasile C. Osvadă*, administratorul „Tipografiei” și elevii din secțiunea pedagogică a seminarului „*Andreian*”, dnl *Vasile Mateiu*, *Ioan Pavel*, *Septimiu Popa* și *Nicolae Vasu*.

Suprainspectiunea la expoziție o a avut: presidentul *D. Comșa*, v. pres: *Dr. D. P. Barciuanu*, membrii din comitet: *Pantaleon Lucața*, *Dr. P. Span*, *Dr. I. Stroia*, *Romul Simu* și *Emil Verzariu*.

La decorațiuni bun serviciu ni-au făcut firmele comerciale *Petru Nedelcovici*, *Iosif Goldstein*, *Rezső Krassowsky*, și *Teodor Popescu*, cari cu multă prevenire ni-au pus la dispoziție diferitele covore neapărate la decorațiune.

În cât privește însăși expoziția, ea s'a deschis în mod sărbătoresc Duminecă în 22 la orele 12 din zi prin presidentul nostru, asistat de întreg comitetul. La acest act sărbătoresc între marele număr de asistenți au participat și *I. P. S. Sa* *Dl. Ioan Mețianu*, arhiepiscop și mitropolit, *Ilustritatea Sa* *dl*

G. Thalmann, comite suprem, *Il. S. Pâr. vicar* *Dr. Il. Pușcariu*, primarul orașului *Iosif Drotleff*, și alții.

(Va urma.)

Vic. Tordășian
secretariul Reuniunii.

Invitare la abonament.

Apropiându-se capetul anului, venim a ruga pe Onorații nostri abonemenți, să binevoescă a-și aduce a minte și de noi, și cei ce sînt în restanță cu abonamentul, să facă bine a ni-l trimite.

Tipărirea și edarea foilor costeză multe spese, pe cari trebuie să le plătim numai de cât; pe când o parte mare a prețului de abonament, de pe mai mulți ani, îl avem pe a față, încă neplătit.

Deci, rugăm cu insistență pe Onorații și binevoitorii nostri cetitori, să grăbescă cu achitarea abonamentelor restante, pentru ca și noi să putem urma obligamintelor noastre.

ADMINISTRAȚIA.

În numărul trecut am publicat corespunzător unui confrate preot: „În jurul unei idei”, în carea preoțimea era esortată, ca răscumpărările pentru felicitările de anul nou să le trimită pentru fondul de salarisare al preoților archidieceșani. Acum primim de la Asociațiune un apel de aceeași tenore pe care îl și publicăm, lăsând la bună chibzuială fie cărui on. cetitoriu să judece la care din acele două apeluri să răspundă mai vârtos.

1028—1899.

Apel.

În presera ultimei aniversări, mai uniți Domni din Sibiu au publicat în ziarele noastre un călduros apel pentru răscumpărarea felicitărilor de Anul-nou, în care s'a zis între altele: „Ar fi un lucru de o potrivă binevenit pentru toate straturile societății noastre, dacă obiceiul felicitărilor de Anul-nou s'ar pute reformula ast fel, că pe lângă menținerea părților bune și plăcute să se evite înconveniențele lui.”

În urmărirea acestui scop s'a făcut propunerea: de a pune obiceiul felicitărilor de Anul-nou în serviciul culturii noastre, prin răscumpărarea lor în favorul „Casei naționale”, și a nume ast fel, că toți aceia, cari vor dona cheltuielile avute în trecut cu felicitările de Anul-nou pentru scopul arătat, să primescă în ziua aniversării o consemnare completă a persoanelor, cari au adoptat acest procedeu.

„Prin acesta — zice Apelul — s'au menționat părțile frumoase și plăcute ale felicitărilor: ne reamintim prietenii nostri, și ei își aduc a minte de noi, gândurile și simțimintele noastre se întâlnesc la sărbătorearea aniversării”; de altă parte sîntem scutiți de o mare pierdere de timp și mai ales de eventualitatea — alt cum greș evitabilă. — de a uita câte un prietin bun și de a trece în ochii lui ca omenii lipsiți de atențiunea cuvenită.

De și acest Apel a fost publicat numai cu 3—4 zile înainte de Anul-nou a găsit

totuși un viț răsunet în staul publicului nostru și a avut de rezultat 62 răscumpărări în suma Corone 267.60 în favorul „Casei naționale”, pe cum și încă un număr mare de donațiuni pentru alte scopuri filantropice.

În vederea acestei aplicări a publicului, de ași răscumpăra felicitările de Anul-nou, subsemnatul Comitet central s'a văduț îndemnat a lua însuși inițiativa pentru a pune obiceiul felicitărilor în serviciul scopurilor culturale urmărite de asociațiune, și adresază prin acesta un călduros apel către publicul român rugându-l să adopte în număr cât mai mare răscumpărările propuse, și să doneze sumele de răscumpărare Asociațiunii noastre pentru alimentarea fondului „Casei naționale.”

Lista răscumpărărilor se va publica în ziare și în o mică publicațiune festivă, care pe ziua Anului-nou se va trimite la adresa tuturor acelor, cari își vor răscumpăra felicitările.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în Sibiu la 7 Decembre 1899.

Dr. Ilarion Pușcariu
președinte.

Dr. Ilie Beu
secretar II.

Noutăți.

Din Archidieceșă. Clericii chirotoniți în ziua de s. Nicolae au fost dispuși în modul următor: *Petru Cristea*, administrator parohial în Șomostelnic, distr. protop. al Ernotului. — *Nicolae Galea*, adm. par. în Inoc, tr. Arieș. — *Ioan Stăicu*, adm. par. în Șelcău, tr. Sibiu și *Aug. Trif*, adm. par. în Cecalaca, tr. Uigra.

Întru mărirea lui Dumnezeu. *Dl Georgiu Deppner* și soția sa *Maria* locuitori lutherani în Mănărade în jertfele lor și-au adus a minte de biserică și școlă noastră din aceea comună, dăruind pe sama celei dintâi o s. evanghelie în preț de 12 fl. 50 cr., și școlărilor români s'erați cumpărându-le catechisme, istorii biblice, abecedare și o carte de cetire în preț de 5 fl. 58 cr. Fapta-i nobilă și creștinească Dumnezeu i-o răsplătescă după merit, și din partea credincioșilor fie sigur de perpetua lor recunoștință și sinceră mulțămă.

Liturgie românească la Budapesta. Cetim în ziarele noastre, că tinerimea universitară din Pesta va să compună un cor bisericesc, din motivul, că un Episcop gr. cat. le-a promis să le celebreze sf. liturgie la sărbătorile mari. Șcirea acesta ne umple de bucurie. După fapta aceasta ne umple de bucurie am dori, ar fi, că urmându-se. și la Pesta să se pōtă celebra sf. liturgie pentru tinerimea universitară. În fie care Duminecă, nu numai la sărbătorile cele mari.

Numărătoarea poporului. Atragem luarea a minte a cetitorilor nostri asupra conscrierii populațiunii, ce se va face la începutul anului viitor. E de datorința celor de la sate, să învețe poporul, ce să răspundă, căci acuel ne vom trezi, că numărul nostru a scăduț în mod simțitor.

Anglezii și Dumnezeu. Sînt caracteristice următoarele șire publicate de un deputat englez în marele ziar „Times”. Scriind de înfrângerile suferite în Africa, continuă: „Noi Anglezii am u tat de tot, că există Dumnezeu. Viața noastră națională în anii din urmă a fost plină de închipuire și aroganță. Moravurile noastre sînt ușurele. Națiunea noastră a meritat disciplinarea acesta. Noi Anglezii ar trebui să ne spovedim păcatele naționale și să cerem iertare de la Dumnezeu!”

Nou edificiu seminarial în Caransebeș. Zilele acestea s'a înangurat cu mare solemnitate la Caransebeș noul edificiu, destinat ca locuință pentru candidații de preoție. Au fost de față public distins în frunte cu Preasfinția Sa Episcopul Popea.

Revistă economică. Reuniunea economică din Orăștie proiecteză publicarea unei reviste de cuprins economic-agronomic.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Organizațiunea internă a dieceșei gr.-cat. de Oradea-mare sub episcopul de bună m. Inațiu Darabanth an. 1788—1805.

Conciliul Provincial I al provinciei bisericești gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș ținut la anul 1872 la capul VIII pag. 43 al operatului său, vorbind despre protopopi și despre administratorii protopopesci, zice: că „Episcopul spre ași ușura inspecțiunea și guvernarea dieceșelor, le subimpărțiră pe acestea în cercuri, punând în fruntea acelor preoți învățați, pii și prudenți, cari de comun figurăză în biserica noastră sub nume de protopopi, fiind și dinși după părerea Canonistilor bisericii greco-catolice următorii în oficiul corepiscopilor celor de de mult“, cari înse cu timpul prin abus își arogău asemenea drepturi cu a Episcopilor dieceșani, și pentru aceea, pe cum cetim în „Enchiridion juris Ecclesiae orientalis catholicae“ redactat de episcopul Papp Szilágyi §. 138, trépta lor în secul al X-lea s'a șters; Vicarii foranei și azi există în biserică, cari pentru aceea sînt aședăți de cătră Episcop, ca în anumită parte a dieceșei în afacerile comunelor să aibă drept de judecatori și să aducă sentință în cauze de mai puțină însemnătate, așa înse, că de la sentința adusă de cătră aceștia, apelată se putea face la Episcop. — Vicarii foranei drepturile acestea le au câștigat, după ce acelea s'au luat din mâna Corepiscopilor; dar pe cum Corepiscopii, așa și Vicarii foranei de facto prin abus esercea și unele drepturi, ce nu li se competea, ci se țineau exclusiv de Episcop, și pentru aceea a fost de lipsă, ca prin ordinațiunea nouă să se restrîngă puterea lor, carea nu cunoștea margini. — Tot la acel auctor §. 140 punct 7 cetim, că și protopopi în unele cașuri de mai mică însemnătate în urmarea facultății delegate de la Episcop puteau să încuieră cauza și să țină proces în aceeași pentru a da informațiune despre ea Episcopului, dar *judecată de fel* (nullatenus) să nu aducă. §-ul acesta cu punctul său 7 distruge, nimicesce totă vađa și auctoritatea nu numai a protopopilor ci și a parochilor; cred, că cu punctul acesta au fost îmbătați, — pe cum scrie „Gazeta Transilvaniei“ nr. 127 7/19 1890, părinții de la sinodul diecesan ținut la anul 1882 7—12 Nov. „că intențiunile episcopului s'au zădărnicit cu forurile protopopesci“.

Punctul acesta 7 este o aserțiune fără basă, contrarie datinei vigente și azi în bisericile răsăritene fie unite ori neunite cu mama bătăna Roma.

Zisel: fără basă, respect cătră pînă Episcop de bună memoriă Iosif Papp Szilágyi „dar aserțiunea Enchiridionului“ tantum valet „quantum probare potest“, nu probéza nimica, căci nu amintescă nici un isvor pentru comprobarea aserțiunii sale, adecă: că dacă o dată cutarele Protopop are facultate delegată de la Episcop de a incuira cauza și a ține proces în aceea, acela să nu fie de fel (nullatenus) îndreptătit de ași aduce judecata, a decide în aceea cauză, căci imputernicirea de a ține proces, învôlva în sine și deciderea

adecă aducerea judecării, carea fiind apelabilă la episcop, acesta priu revisiune tot de una își pôte validita intențiunea sa.

Istoria atât nescrisă, cât și cea scrisă ne spune contrariul; sub istoria nescrisă înțelegem *datina, obiceiul vechiu*, — jus consuetudinarium, — care și azi există în bisericile răsăritene; diecesa Albei-Iulie și Făgăraș, — ore când mitropolia Belgrad, — și azi recunoșce și nu denégă protopopilor dreptul de a decide în cauze de nu mare însemnătate; ¹⁾ acesta se întâmplă și în dieceșele greco-orientale neunite Sibiu, Arad; și acest drept al protopopilor, pentru ce să fie denegat în diecesa greco-orientală unită a Orădi-marî? când acel drept l'a avut și în vechime sașu pe cum zice Conciliul prov. I. titlu X. cap. III. „după datina immemorială basată pe codicile bisericii noastre“; urme de a cărei datini în diecesa gr. cat. Orădană le aflăm într'un manuscris scris cu litere cirile la anul 1792 Ian. 23, care se află în arhivul dieceșei fasc. III pe care îl publicăm per extensum, interesant atât din punct de vedere *istorico-disciplinar* cât și *limbistic*. Documentul sună pe cum urméză:

Orînduialele

Eparchii Orădi Marî de legea Grecéscă Pravoslavnice; de carele fieste care Preot a să ținé va fi datoriu:

1-a. Și înainte de tôte fiind că fieste carele Preot în poporul său se socoteste a fi sarea pămîntului, prin carele să se îndulcescă năravurile poporilor, și iarăși după zisa Evanghelii Lumina lumi puse pe masă Iară nu sub Obroc, ca să lumineze tuturor delipsăi, ca tot însuș să să feréscă de tôte réntățile, și de tôte faptele acelea, carele spre pierderea sufletelor Iară poporênilor ar putea pricinui scandale.

¹⁾ Vezi actele sinodului general ținut la Blaj la anul 1742. tom. I pag. 150. Acte sinodali ale bisericii române de Alba-Iulia și Făgăraș de Ioan M. Moldovan.

Punct 11. „Cinstiții protopopi; mai mare grije și osardie să arete în supărările preoților, ca să nu îngreuneze cu tôte Scaunul Archiepesc, și cauzele mai mici să nu le îndrepteze la Măria Sa Domnu Vlădică. Așiderea și cauzele (mai mari), de nu vor fi cernute în scaunul mar de jos să se remituluiésă la Protopopul din Scaunul Archiepesc.“

Tot în cartea acesta pag. 46. în propunerea făcută de sinodul eparchial al Bobâlnéi cetim: „Că jurisdicțiunea scaunelor protopopesci este restaurată, și ori ce dispozițiuni luate spre desființarea lor fără de scirea și fără de voia clerului introduse în biserica noastră pe cale anticanonică, rămân nule.“

Tot în locul acesta avem de a înregistra și aceea, ce cetim în „Hitnodományi folyóirat fasc. IV. 1896. pag. 699. în care se află manifestul lui Achanasiu: „Inse într'acest chip ne unim și ne mărturisim a fi mădularile sfintei catholicesce Biserici a Romei, cum pe noi și rămășițele noastre din obiceiul bisericii noastre a răsăritului să nu se clătéscă, ci tôte ceremoniile, sêrbătorile, posturile, cum până acuma așa și de acum înainte să fim slobodi a le ține după calendarul vechiu.“ etc. Belgrad în anul Domnului 1698 în 7 zile a lui Octobrie. Manifestul e bilinguis rom. lat.)

2-a. Deaici să nasc acéste, ca fieste carele Preot lăpădând tótă sumeția să se feréscă de mâni. de sfeđi. de bătăi, și de unele lucruri ca acestea, de unde vine ura poporênilor în potriua Preoților, și alte sminteli, ba încă și ne băgarea în samă a Statului Preotesce, și fiind că

3-a. A acestora pricină, și temeiul mai întăin e beția, de acésta cu totul a să conțeni va fi datoriu, de unde vine, ca nici unul fără de leginite pricină în călătorie să nu cuteze a se duce la crișme, la jocuri și la ospete netrêbnice subț globă de banî, Iară de se va ști, cumcă cineva au înfrunt Orânduiala acésta, fără nici o îngăduință după greotatea faptei să va pedepsi după arătarea Protopopilor de S. Sobor, în banî, cari se vor arunca în corpona Biserici caruia slugeste: *ci cui trebuie de beut aducăsi acasă*.

4-a. De tot se opréste ca nici un Preot să nu cuteze a crișmări beuturi sașu a tușări în potriua Canonelor, nici a se face Procator, vraciul, sașu unele ca acestea carele nu pot sta cu cinul Preoților.

5-a. Și fiindcă în Eparchia acésta sînt multe neamuri, cu cari li delipsă a ne în soții, așa fieste carele trăbue să-și ocărmiască viața, și faptele, ca înainte tuturora să să facă dragăstosi, și așa delipsăi, ca tôte cuvintele, și faptele să le pue în pont, și în măsură, ca nu cumva dóră prin nescare cuvinte mai suméte, sașu alte fapte necuvioase să să facă pricina a multora réntății, ci

6-a. Fiindcă însușirea noastră mai ales trăbue să fie și cu cei neuniți așa fieste carele trăbue să să pörte, ca cu duhul blândéțelor cu cuvântul Evanghelii, și pilda cea bună săi tragă în simul s. Maicii Biserici, Iară de tótă simeția, și de tôte faptele, care sar în ponceșii cu dragostea cea frățască, să să feréscă:

7-a. Prin doșă mai ales lucruri să păstoréste norodul, adecă cu cuvîntul Evanghelii, și cu împărțirea S: Taîne, deci delipsăi, ca în tôte Duminecele, și în Sărbători legate fără de nici o excusație fieste care să slugéscă S: Liturgie, după care să țină Cazanice, și alte învățături din carele își îndreptă omul viața sa. Iară în tótă săptămăna odată Dumineca, fieste carele sașii alégă sieși un cés, în carele să catechizăluiască pruncii. Iară în cătuf despre împărțirea S: Taîne grijă ca aceia sa albă fieste carele, că de va muri cineva ne botezat, sașu ne ispoveduit pentru lenea, sașu negrija Preotului, sașu de să va afla în împărțirea S: Taîne cineva lenios — fără nici o mila să va lipsi de popor, deci

8-a. De ispovedaniile, și de Cuminecătura de la Pasti atăta grije vor avé, ca nici unul de mângăierea acésta duhovnicéscă să nu să lipsască în cătuf despre partea Preotului. Iara în cătuf despre partea Poporênilor, cari nu șar plini datoriu sa după zisa S: Canone, cu știrea totuși care mai mari să vor pedepsi.

9-a. Fiind că Protopopi Districtușurilor pentru acésta orînduiți, ca la Ei să să aducă mai întăi lucrurile și ponosurile, pentru acésta tôte cauziile mai întăi să vor aduce la Protopopi, apoi cari nu să vor putea isprăvi în sâbordăle celor mici, să vor arăta înainte S. Consistoriu.

10-a. Fieste care datoriu E a avé Matricula Sa în care în totă întemplantarea va însămna botezații, Morții și cuunații. Așiderea și alt Protocolum în care vor însămna toate poruncile și alte curenșuri, care să trimit de la Scaunul Archieresc, pe cum și alt Protocolum de chilin a acrestinții și a decreștinții, adecă în care să vor însămna, acel care să nasc, acei cari să întore și acela cari să mută intralte locuri.

Acestea ca să să păzască de fieste carele nehotărît Protopopii vor avé datorie în tot anul ale cerca, ale căuta, și despre acestea sint nu sint a face Mării Sale relație, ba încă despre a fieste caruța de osăbi purtare și vițată vor fi datorii Protopopii a da Mării Sale informație.

11-a. Iară ca să să ție în totă Eparchia și în purtarea cea dinafară a hainelor un modru delipsăi, ca fieste carele Preot însurat să porțe reverenda lungă de cinste mterie întunecata cu humbi negre până'n pământ cu brin negru, iară cei ne însurați reverende negre cu brine negre, potcape, și ceștia și ceștalăți negre: Iară brine rosii nimănuța să nul fie slobod a purta, fără numai Canonicilor. Iară protopopilor pentru deschilinare să le fie slobod a porta brine mterii înflorite pe reverezi negre: afară de acestea

12-a. Fieste carele Preot datoriu va fi a avé grijă de toate odoarele Bisericii de odajdi de obroase uproci (ș. c. l.) Ca să să ție pururea curate, de păhară de icone uproci Ca să fie în totă vremea curățite. Ba încă cei mai de lipsă ca de S. Cumencătră carele să ține peste an atăta grijă să aibă ca nu cum va să să mucezească în lăcruță sau alta ceva necvință să i să întimple, aflândușă unul ca acesta. Pe baza Ordnuelii acestia lenos după relație protopopului să va pedepsi.

— Va urma —

Burul van het Roer.

Istorisire de călătorie

de

Carol May.

(Continuare.)

Sorele se pleca tot mai tare, și razele lui cele din ce în ce tot mai culcate făceau, ca umbrele noastre să se lungescă din ce în ce tot mai tare, până se perdură în sfârșit în amurgit. Acuma sosise timpul, ca să pornim. Încălecarăm și apoi ne îndreptarăm spre un șir de coline, care era de o parte și se întindea până la pădure. Călărirăm tot de-a lungul pôlei colinelor, până când ajunserăm la arborii cei dintâi ai pădurii.

Aci poruncii lui Quimbo, să rămână la cai, până când spre siguranța noastră voiți fi cercetat locul într'un cerc cât se poate de mare; apoi ne îngrijirăm de cai și ne culcarăm după ce cinaserăm din proviantul, care ni-l încărcaseră pe cai cei de pe farmă.

Pe când mă trezii, pe atuncia suna deja din elombe glasul cel limpede a cizului celui cu pene lungi. Adevărat că era încă foarte de dimineță, dară imi căuta dora, să folosesc bine chiar ora acosta de dimineță spre aceea, ca să cerc a găsi urmele Zulilor. De aceea trezii pe Quimbo și-l poruncii, ca la nici o întâmplare să nu părăsescă locul acesta până la întorcerea mea. Apoi pașii cu grije de-a lungul marginii pădurii pe sub arborii, pentru ca să aflu locul, prin care vrășmașii intraseră în pădure. Nu observai nici un semu, cu toate că pe încetul am făcut o cale cam de

o jumătate de oră. Locul acela, care-l cercam, a bună samă nu era aci de-asupra locului tăberirii noastre, ci mai la vale de la el. De aceea mă întorsei la el.

Dacă am ajuns acolo aflai caii, dar nu și pe Quimbo. La nici o întâmplare nu mi-se da voce. Să-l strig. Nu-mi venia, să cred, că el să fie părăsit din minte ușoră locul. De aceea pornii după urmele, cari le făcuseră picioarele lui. Ele duceau chiar în direcția, în care voiam și eu, să merg la vale. Dară ele după câtă va vreme pătrunseră în pădure și acolo se întilniră cu alte urme, cari se sfârșiră într'o poiană, ce o făcuse vântul frângându arborii. Aci zăcea o cetă de Zulu-Caféri în intrarmare deplină. Numărăi douăzeci și patru de Caféri. În mijlocul lor ședea Sicucni. Căii și-l legaseră împrejur de trupinile tufșului, care crescuse printre arborii cei aruncați de vânt la pământ.

Pe aci, unde zăceam ascultând printre frunziș, ducea un singur șir de urme de-a lungul marginii poienii. Lăsatu-le-a ore Quimbo, ori dora le-a făcut vre unul din vrășmași? În cazul din urmă el întorcându-se ușor ar fi putut să me descopere. Aveam să cercetez lucrul, și de aceea pornii repede, dară cu grije pe șirul acela de urme.

El deja la căii va pași se împrenuă cu alt șir de urme, și acuma mergeau amindouă chiar în direcție opusă de la poiană. Înaintea mea nu aușiam nici cel mai mic șgomot. De aceea mă îndreptai din poziția cea plecată. În care mersesem până aci, și înaintai mai repede. După câtă va vreme urmele se despartiră. Pe cari să merg mai de parte? Esamenai urmele ambelor șiruri. Cele din un șir le făcuse un picior desculț, era pe cele alalte un călțun urias. Dora nu cum va e Anglezul în apropiare? De el aveam, să mă tem mai puțin, și de aceea înaintai pe urmele cele alalte.

Abia făcusem vre o zece pași și deja și vedui două picioare голе și brune, cari se iviau din dosul unei trupini gróse. Pulpele acestea colțurose și crescute în lăuntru le cunoșeam; ele nu puteau, să fie ale altuia, fără numai ale lui „bun, frumos și viteaz Quimbo“. Pașii mai aprópe, nu de tot încetinel, ci așa, ca el să audă pașii, pentru ca nu cum va să se spărie și să se vârșescă vre un lucru necumpănit, care ar fi putut, să ne descopere vrășmașilor. Și picioarele acelea întru adevăr se și mișcară în dată; trupul căruia aparțineau picioarele acelea, se plecă iute de după trupină, doi ochi se îndreptară spre mine, și apoi se sculă Caférul înaintea mea cu o pantomimă, carea voia, să-mi impună precauțiune.

„O, o, mynheer ghiteesc, cine sint acolo!“ Imi șopti arătând cu mâna printre arborii.

„Anglezul?“

„Mynheer sciú? Cine am zice mynheer, că Anglia aci?“

„Am vedut urmele lui. De ce ai părăsit caii?“

„O, o, mynheer nu sint mánios, nu sint supărat pe Quimbo! Quimbo aud fugi cal; Quimbo ult și ved cal, care fng, și Zulu, care prind cal. Quimbo fug după cal și după Zulu și viu la loc, unde sint Sicucni cu mult ostaș și Anglia. Atuncia scol Anglia și merg în pădure; Quimbo fug după el, și acuma viu și mynheer.

Istorisirea acosta mă desluși pe deplin. Pașii mai înainte și vedui pe Anglezul. El a bună samă se depărtase, numai pentru ca să scape pe câtă va vreme de mirosul cel penetrant de unsore al Caférilor; el zăcea adecă pe pământ fără de nici o ocupațiune și se nita țintă la ramii, cari atirnau de-asupra lui.

Acum avui, să hotăresc iute. Dacă puneam mâna pe Anglez, atuncia mă espuneam primejdiei, că chiar prin acosta voiți vedii Caférilor, că sintem aci. Dară dacă reușiam, să șterg urmele noastre, atuncia dispariția lui a bună samă îndemna pe Zuli, să-l cerc totă ziua, și prin acosta dobândiam răgaz spre a aduce pe Burul aci. Și a fară de aceea mai sciam, că Zuli nici pe de parte nu aș deprinderea aceea într'a cerca

și găsi urme, carea o aș seltaticii Americii apusane. Asupra sosirii transportului de arme dispariția Anglezului nu putea, să aibă nici o întinriță. De aceea nu mă gândii mult, ci mă furișai chiar până la el și acolo cu cutitul în mână me îndreptai chiar înaintea lui.

„Good morning, sir Hilbert Grey! Pare că nu ai durmit bine, că altmintrea nu te-ai fi pus érá la odihnă!“

Nu mă putui hotărî, să mă arunc asupra lui ca asupra unui seltatic, și dacă nutrisem credința, că o surprindere va zădărnici ori ce primejdie pe sama mea, nici nu mă înșelasem, căci bunul om căscă cu nímire gura sa, făcu o mutră, ca și cum ar vedé o nălucă, nu rosti nici un sunet și-și ultă chiar și de aceea, ca să se scole.

„Nu-mi vei face cum va plăcerea, să te scoli pușintel, sir? Ori dora în țara asta și-ai ultat deja, cum ai, să grăesci cu un gentleman?“

Abia acum se ridică încetinel, ca și cum ar visa, și zise:

„Heigh-ho, dta ești?“

„Da, eu sint, de cum va nu mă înșel! Nu mi-ai face plăcerea, să te desculți pe câtă va vreme?“

„De ce?“ întrebă nímindu-se preste măsură.

„Pentru că o doresc eu, sir! Acuma nu am vreme, să-ți esplic motivele mele, dară mai apoi a bună samă le vei așdi. Așa dar, te rog!“

„Nu pricep, ce —“

„Nici nu ai, să o pricepi, sir. Érá aci cutitul! În mai scurtă vreme de câtă e un minut, il vei avé în coste, dacă nu faci pe loc, ce-ți poruncesc!“

Făcui un semn, și Quimbo pași de ceea parte. Până acuma fuse ascuns, érá acuma ridică lancea.

„Mynheer, am Quimbo împunge lance aci în Anglia ca ieri în scrofă?“

Lucrul asta în sfârșit totuși se păru bunului sir Hilbert Grey prea primejdios. El declară cu spaímă:

„Nu te pricep, sir, dară totuși îți voiți împlini dorința asta șodă!“

„E bine pentru dta. O dată ne-ai scăpat, dară a doua órá nu vom, să o mai pățim acosta! De altmintrea te recere, să grăesci cât se poate de încet și să ne urmez!“

Porunca aceea, că să se desculțe, firesce că i-o dasem, numai pentru ca uriasele lui urme să fie mai puțin observabile. El își luă încălțăminte subuórá și ne urmă. Dacă am ajuns la caii nostri, putui, să conversez cu el cu ceva mai pe larg.

„Ieri voiesi, să mă împedci în propusul de a cunoșce mai de aprópe pe delnicii șoți ai dtale. Nu ai reușit, și acum ai, să porți urmările. Ai pătruns în țară cu vrășmașii ei, ai ajutat lui Sicucni, să atace pe o femeie, și prin urmare vei avé, să mori, dacă nu te vei purta așa, cât să te pot recomanda indulgenței prietiniilor mei. Cum ai ajuns în societatea căpeteniei celei mai înalte a Caférilor?“

„Good, Good, asta e un lucru foarte simplu, sir,“ răspuse descurajat. „Aveam, să dac o solie din colo de muntți și convenii cu el pe cale.“

„Ce fel de solie e aceea?“

„O solie curat numai de afaceri, sir, poți, să mă cređi!“

„Te și cred într'u adevăr. Dar afacerile sint de multe feluri. Cătră cine era îndreptată solia?“

„Cătră — cătră un Olandez.“

„Nu minți, că-ți faci situația încă și mai rea!“

„Eú spun adevărul.“

„Adevărul e dimpotrivă acela, că ai fost trimis la locotenentul Mac Klintok.“

El tăcu perplex și supris.

„Așa dar răspunde!“

„Cine și-a spus-o?“

„Negrija dtale. Spre espedarea sigură a unei comisii importante e de lipsă un alt om, nu unul ca dta. Așa dar încă o dată:

Cum s'a întâmplat, de ai convenit cu Si-
cucuni?"

"Am dat de el din întâmplare: asta e
adevărul, pe cât de adevărat e, că sînt
Anglez!"

"Atuncia comisia dtale trebuie că pentru
ei e prietinescă, erva pentru Olandezi primej-
diôsă. Nu vei, să-mi grăesci despre ea
mai cu de-amănuntul?"

"Nu-mi este iertat, sir, căci altmintrea
îmi perd siujha."

"Bine! Așa dară nu voiți cerca mai
de parte, să aflu de la dta amănunte despre
ea, sir. Numai nu cum va să-ți perdi și
căciula aceea de pele de rinocor, pe cum
ai perdit ochianul și colecția dtale de epi-
stole cea interesantă, căci ușor s'ar pute, să
se afile ore cine, care să cetescă șir de șir!"

El îngâlbeni.

"Ce vei, să zici cu acesta, sir?"

"Zic numai atâta, cât am zis: Dacă
te vei împotrivi cătu-și de puțin poruncilor
mele, atunci vei gusta glonțul meu ori
lancea servitoriului meu. Acuma vei încă-
leca pe Brabantinul acesta frumos. Poți,
să te încalți din nou."

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

R. Voss: *Insula morților*, trad. de
Andrei Bărbăntu, edit. Ciurcu. Brașov. 97
pag., prețul 25 cr. Ne pare bine când în
săraca noastră literatură apar în traducere
bucăți alese din literaturile străine și mai
ales piese de cuprins creștin. Ori ce s'ar
zice, zi de zi se adevărește aceea, că numai
în religia creștină se mai adă simburile
de viață dătător, care susține poporile și le
conduce spre adevăratul progres. „Insula
morților” e o povestire din primele vechi
creștine, un act scurt din marea tragedie
numită persecuția creștinilor sub Nero.
Recomandăm cetitorilor nostri broșura scrisă
în o românească bună și în stil simplu, ne-
fortat.

Revista ilustrată Nr. 11, red. Ioan
Baciu, cu un variat și bogat cuprins și cu
o elegantă ilustrație în trei culori executată
în cromotipografie, reprezentând trei român-
cuțe din Năsăud. Am dori nespun de mult
ca revista aceasta să fie și în privința cup-
rinsului așa de alasă, cum e în ceea ce
privesc executarea tehnică. Abonamentul
anual 6 fl. a se adresa la Șolmuș per
N. Sajó.

Lumina satelor Nr. 4-6., Tîrg-Jiu,
revistă populară redactată de un comitet de
preoți și învățători. Are cuprins variat și
bun. Prețul 4 lei pe an.

A anărut și se află de vîndare la
Tipografia seminarială din Blăș:

Sfînta și Dumnezeesca

EVANGELIE

**a Domnului și Dumnezeului nostru
Isus Christos**

revădută după originalul grecesc și
acum întăia dată tipărită cu litere stră-
bune în zilele preainălțatului Împărat
al Austriei și Rege Apostolic al Un-
gariei Francisc Iosif, cu binecuvîntarea
Preasfîntului nostru Archiepiscop și
Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș
Dr Viçtor Mihályi de Apsa.

Blăș 1900.

De la sfînta Unire 200.

LOTERIA CASEI NAȚIONALE.

PROSPECT.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”
— pe baza concesiunii acordate de On. Minister reg. ung. de finanțe cu ordina-
țiunea Nr. 49.522 din 27 Iulie 1899, — aranjază o

LOTERIE DE EFECTE,

al cărei profit se va folosi pentru ridicarea unei Case naționale în Sibiu. În care se va
instala un Muzeu istoric și etnografic român și Biblioteca Asociațiunii, etc.

Prețul unui bilet de loterie 1 corónă.

Câștiguri:

1 câștig principal în valoare de Cor. 10.000 = C. 10.000	3.000 =	3.000
2 câștiguri	1.000 =	2.000
5 „	500 =	2.500
10 „	200 =	2.000
10 „	100 =	1.000
20 „	75 =	1.500
20 „	50 =	1.000
50 „	20 =	1.000
100 „	10 =	1.000
219 câștiguri		C. 25.000

Tragerea la sorți se va face în Sibiu la 31 Maiu 1900 st. n. în pre-
sența unui notar public și a unui comisar politic.

Consemnarea câștigurilor se va publica la trei zile după tragere. Ridicarea
lor se va face în decurs de 60 zile de la tragere.

Bilete de loterie se pot procura de la biroul Asociațiunii în Sibiu (N.
Szeben, strada morii Nr. 8), și se vor vinde la toate băncile românești.

Sibiu, în Decembre, 1899.

Comisiunea Loteriei.

În ce privesc **prețul Evangheliei**
Veneratul Cler îl cunoșce din circularul din
12 Iuliu 1899. Dar fiind că sînt mulți din
diecesele sufragane, cari ar dori să-și procure
ediția aceasta a Evangheliei și nu știu prețul
ei, spunem, că un esemplariu costă: crudo **8 fl.
50 cr.**, broșurat **8 fl. 65 cr.**, erva legat în
pele roșie, cu cadru aurit pe table, cu cei
patru Evangheliști cu cruce și cu copcie
12 fl. 50 cr. Legătura mai elegantă se
compută după calitatea pele și a decorați-
nilor, cari se vor dori.

„*Ben Hur*”, de Lew. Wallace, tom. I.
539 pag., tom. II. 508 pag., prețul broșurat
1 fl. 45 cr. Blăș. Tipografia seminariului
archidieceșan. 1898.

Editor și redactor răspunđător:

Dr Vasile Suci.

1899 v. szám
1899.

(55) 1-1

Arverési hirdetmény.

Alnirt bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre
teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság
1899 évi V. 638. számú végzése követke-
ztében Szántó Sándor ügyvéd által képviselt
Balázsfalvi takarékpénztár javára Bán
Mária és társai ellen 100 frt — kr. s jár.
erejéig 1899. évi Decembris hó 1-én fogana-

tosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt
és 361 frt — kr-ra becsült és pedig:
Korlács Vétunál: 2 tehén és 1 malacz,
Benchea Vasziánál: 2 tehén, 1 szekér és
1 szekér széna. Marginean Pavelnél: 2 bival
bornyu, 10 zsák csős tengeri, 1 ökör szekér
és 2 szekér széuából álló ingóságok nyil-
vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir.
bíróóság 1899. évi V. 638/2. számú végzése
folytán 100 frt — kr. tőkkeövetelés,
ennek 1897. évi Szeptember hó 11-ik nap-
jától járó 6% kamatai, és eddig összesen
40 frt 93 kr-ban bírósággal már megállapított
költségek erejéig Farkastelkén alperesek
lakásánál leendő eszközzésére 1899. évi
Decembris hó 27-ik napjának délelőtti 10
órája határidőül kirúztatik és abhoz a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kész-
pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek,
becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingosá-
gokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében
ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1899. évi Decembris
hó 9-ik napján.

Thát György,
kir. bíróóság végrehajtó.